

मौजे-खारदेवळे, ता.पेण, जि.रायगड येथील पर्यायी वनीकरणाकरीता वन विभागास हस्तांतरीत केलेले ५.०३ हेक्टर वनेत्तर क्षेत्र मे.एच अँड आर जॉन्सन (इंडिया) यांना परत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-२०१५/प्र.क्र.३०/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: ०१/१०/२०१९

वाचा:-

- १) पर्यावरण व वन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम क्षेत्र, भारत सरकार, भोपाळ यांचे पत्र क्र. ६-एमएचसी-००९/२००५-एफसीडब्ल्यू/३०४२, दिनांक ०७/०५/२०१७.
- २) मे.एच अँड आर जॉन्सन (इंडिया), यांचे पत्र क्र.एचआरजीपी/पीईआर/एजे/२०१४/२७६, दिनांक ०८/०७/२०१४.
- ३) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम क्षेत्र, भारत सरकार, भोपाळ यांचे पत्र एफ क्र.६-जीजेसी००९/२००५-एफसीडब्ल्यू/२०७३, दिनांक २८/११/२०१४.
- ४) महाराष्ट्र शासनाचे पत्र क्र.एफएलडी-२०१५/प्र.क्र.३०/फ-१०, दिनांक १५/१०/२०१६.
- ५) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर यांचे पत्र एफ क्र.६-एमएचसी००९/२००५-एफसी/२०५६, दिनांक १०/०७/२०१७.
- ६) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-१७/नोडल/२/आयडी-११२६९/(७)/१३८३/२०१८-१९, दिनांक १२/१०/२०१८.
- ७) रिट याचिका क्र.३३७/१९९५ मध्ये दाखल आय.ए.नं.१९२/२०१७, आय.ए.नं.१०८८९४/२०१८, आय.ए.नं.११९३५३/२०१८ च्या अनुषंगाने मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांचे आदेश, दिनांक ०५/०८/२०१९.
- ८) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-१७/नोडल/२/आयडी-११२६९/(७)/१३६/२०१९-२०, दिनांक ३१/०८/२०१९.

आदेश:-

ज्याअर्थी, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत मे.एच अँड आर जॉन्सन (इंडिया) यांना सर्व्हे क्र.१९५, मौजे- कडावळ, ता.कुडाळ, जिल्हा-सिंधुदुर्ग येथील ४.९८ हेक्टर वनक्षेत्र फेलस्पार व क्वार्टझ खनिज उत्खननाकरीता वळतीकरणास पर्यावरण व वन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम क्षेत्र, भारत सरकार, भोपाळ उपरोक्त अ.क्र.१ येथे नमूद पत्रान्वये अंतिम मंजूरी दिली आहे.

आणि ज्याअर्थी, मे.एच अँन्ड आर जॉन्सन (इंडिया)/ प्रकल्प यंत्रणा यांनी वळती केलेल्या ४.९८ हेक्टर वनक्षेत्रातून उच्च प्रतीचा कच्चा माल निघत नसल्यामुळे सदर वनक्षेत्र ताब्यात घेऊन त्याबदल्यात पर्यायी वनीकरणाकरीता देण्यात आलेले मौजे-खारदेवळे, ता.पेण, जि.रायगड येथील वनेत्तर क्षेत्र परत मिळण्यासाठी केंद्रीय सशक्तता समितीस उपरोक्त अ.क्र.२ येथे नमूद पत्रान्वये विनंती केली होती.

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम क्षेत्र, भारत सरकार, भोपाळ यांनी उपरोक्त अ.क्र.३ येथील पत्रान्वये प्रस्तुत प्रकरणी राज्य शासनाचे अभिप्राय/ शिफारस केंद्र शासनास सादर करण्यास कळविले होते;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने या प्रस्तावाची काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर उपरोक्त अ.क्र.४ येथील पत्रान्वये मौजे-खारदेवळे, ता.पेण, जि.रायगड येथील ४.५९३ हेक्टर वनेत्तर क्षेत्र काही अटींच्या अधीन राहून प्रकल्प यंत्रणेस परत करण्याच्या प्रस्तावाची भारत सरकारला शिफारस केली होती;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर यांनी उपरोक्त अ.क्र.५ येथे नमूद पत्रान्वये, राज्य शासनाने सादर केलेल्या प्रस्तावासंबंधी, प्रस्तुत प्रकरणी दिनांक ०७/०५/२००७ रोजी मंजूर करण्यात आलेले अंतिम मान्यतेचे आदेश रद्द करण्यास खालील अटींच्या अधीन राहून मान्यता प्रदान केली आहे:-

- i. Land identified for raising Compensatory Afforestation, transferred and mutated in favour of the State Forest Department shall be restored back to the User Agency after obtaining prior permission from the Hon'ble Supreme Court in accordance with its order dated 13/11/2000.
- ii. Soil conservation measures and plantations on the benches explored during the initial mining in the area broken up the User Agency shall be taken in the area to speed up the process of reclamation at the cost of User Agency.

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.६ येथील पत्रान्वये प्रकल्प यंत्रणेने पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर यांच्या दिनांक ०७/०५/२००७ रोजीच्या पत्रातील अट क्र.२ बाबत पूर्तता केली असल्याचे कळविले आहे;

आणि ज्याअर्थी, प्रकल्प यंत्रणेने पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर यांच्या दिनांक ०७/०५/२००७ रोजीच्या पत्रातील अट क्र.१ च्या अनुषंगाने मा.सर्वोच्च न्यायालयात I.A. दाखल केले होते व मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्र.३३७/१९९५ मध्ये दाखल आय.ए.नं.१९२/२०१७, आय.ए.नं.१०८८९४/२०१८, आय.ए.नं.११९३५३/२०१८ च्या अनुषंगाने दिनांक ०५/०८/२०१९ रोजी पुढीलप्रमाणे आदेश पारीत केले आहेत:-

" Accordingly, we see no reason why the land belonging to the applicant should be withheld from him. We direct that the subject land be restored to the applicant within a period of one month from today. "

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.७ येथील पत्रान्वये, मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार मौजे खारदेवळे, ता.पेण, जि.रायगड येथील ५.०३ हेक्टर वनेत्तर क्षेत्र प्रकल्प यंत्रणेस परत करणे क्रमप्राप्त आहे. तथापि, मौजे खारदेवळे, ता.पेण, जि.रायगड येथील ५.०३ हेक्टर वनेत्तर क्षेत्रावर सन २००९-१० मध्ये कांदळवन लागवड करण्यात आली असून तेथील जिवंत वृक्षांचे प्रमाण ९७ टक्के आहे. सबब, सदर क्षेत्रावर वनेत्तर कामे करावयाची झाल्यास त्याकरीता प्रकल्प यंत्रणेस मा.उच्च न्यायालयाची पूर्व परवानगी तसेच वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाच्या पूर्व परवानगीची आवश्यक राहिल असे कळविले आहे;

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, सर्व्हे क्र.४०/२, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६/१, ४७ ते ५१, ५३ व ५८, मौजे-खारदेवळे, ता.पेण, जि.रायगड येथील ५.०३ हेक्टर वनेत्तर क्षेत्र खालील अटींच्या अधीन राहून प्रकल्प यंत्रणेस परत करण्यात यावे.

- १) मौजे खारदेवळे, ता.पेण, जि.रायगड येथील ५.०३ हेक्टर वनेत्तर क्षेत्रावर सन २००९-१० मध्ये कांदळवन लागवड करण्यात आली असून तेथील जिवंत वृक्षांचे प्रमाण ९७ टक्के आहे. सबब, सदर क्षेत्रावर वनेत्तर कामे करावयाची झाल्यास, त्याकरीता वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाच्या पूर्व परवानगी प्राप्त करणे प्रकल्प यंत्रणेस बंधनकारक राहिल. तसेच, सदर क्षेत्रावरील कांदळवनाची तोड करावयाची झाल्यास प्रकल्प यंत्रणेस मा.उच्च न्यायालयाची पूर्व परवानगी प्राप्त करणे आवश्यक राहिल.
- २) प्रकल्प यंत्रणेस वळती करण्यात आलेले ४.९८ हेक्टर खाजगी वनक्षेत्र संबंधित खातेदारांच्या ताब्यात देण्यात यावे.

- ३) प्रकल्प यंत्रणा उपरोक्त अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
- ४) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना आणि या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
- ५) उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित मुख्य वनसंरक्षक / उप वनसंरक्षक, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दिनांक २५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत अतिरिक्त महासंचालक (वने), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर यांना सादर करतील.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९१००११५३३४७५४१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी)

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत- वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
२. अतिरिक्त महासंचालक (वने), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर.

प्रत:-

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
२. प्रधान सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई

३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर
७. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), कोल्हापूर/ ठाणे
८. जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग/ रायगड
९. उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी/ अलिबाग
१०. मे.एच. ॲन्ड आर. जॉन्सन (इंडिया), ७ वा मजला, विंडसर, सीएसटी रोड, कलिना, सांताक्रुझ (पूर्व), मुंबई-४०० ०९८.
११. निवडनस्ती (फ-१०).